

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

**EXAMENCOMMISSIE
SECUNDAIR ONDERWIJS**
Jaarverslag 2018

AHOVOKS
AGENTSCHAP VOOR
HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS,
KWALIFICATIES &
STUDIETOELAGEN

examencommissiesecundaironderwijs.be

Voorwoord

Voor de meeste jongeren behoort naar school gaan tot de dagelijkse routine. Maar niet voor iedereen verloopt de weg naar een diploma even rechtlijnig. Omstandigheden, een sportcarrière, een doorgedreven passie, schoolmoeheid, ziekte, een verhuis naar het buitenland kunnen een meer flexibel traject nodig maken. De kandidaten van de Examencommissie kunnen erover getuigen. En dat doen ze in dit jaarverslag.

Het is niet toevallig dat we dit jaar verder kijken dan de cijfers en de kandidaten zelf meer aan het woord laten. Zij brachten begin 2018 voor ons in kaart hoe ze de Examencommissie beleven vanaf de verplichte infosessie tot het behalen van het diploma. Dat leverde ons heel wat interessante tips op voor onze diensverlening. Maar ook boeiende verhalen. We vonden het heel fijn om onze kandidaten beter te leren kennen. En willen die lijn doortrekken. In het nieuwe, professioneel uitgeruste examen centrum in het Consciencegebouw mag dat geen probleem zijn.

MARLEEN ROGEMAN

Afdelingshoofd

Kandidaten bespreken hun ervaringen in focusgroepen

Bij de Examencommissie kan je een getuigschrift of diploma secundair onderwijs behalen via zelfstudie. We organiseren examens en publiceren vakfiches waarmee kandidaten zich voorbereiden. We begeleiden onze kandidaten niet, geven geen les en maken geen cursussen.

Ons studieaanbod is beperkt tot studierichtingen die haalbaar zijn via zelfstudie. Kandidaten kiezen een studierichting en plannen hun examens op eigen tempo. Ze kunnen elk examen 3 keer per jaar afleggen.

Infosessie

INFOSESSIES

32

DEELNEMERS

4.266

NIEUWE KANDIDATEN

3.260

24% De meeste deelnemers aan de infosessie schrijven zich onmiddellijk in. Maar een kwart van de potentiële kandidaten deed dat niet in 2018.

De verplichte infosessie geeft een realistisch beeld van wat een traject bij de Examencommissie betekent. Het is goed dat potentiële kandidaten rustig overwegen of het wel een haalbare optie is voor hen.

Goed dat de infosessie verplicht is want

“Examencommissie is bikkelhard! Er is doorzettingsvermogen, discipline en lef voor nodig. Het is zeker niet de gemakkelijkste keuze om je diploma te behalen.”

Jana, 22 jaar, derde graad Sociale en technische wetenschappen

“Iedereen die denkt dat de Examencommissie lekker luieren is heeft het mis, ten minste als je je opleiding serieus neemt.”

Nena, 17 jaar, derde graad Wetenschappen-wiskunde

De Examencommissie is een uitdagend alternatief, maar geen gemakkelijkere weg om sneller van school af te zijn.”

Jolan, 15 jaar, derde graad Economie-moderne talen

“Examencommissie is echt te overwegen! Wat je zeker nodig hebt is discipline, motivatie, zelfkennis, en je kan beter ook stressbestendig zijn. Het motiveert om naast studeren bezig te zijn met andere dingen zoals sport, om ook nog wat sociaal contact te hebben met mensen.”

Fanny, 16 jaar, derde graad Secretariaat-talen

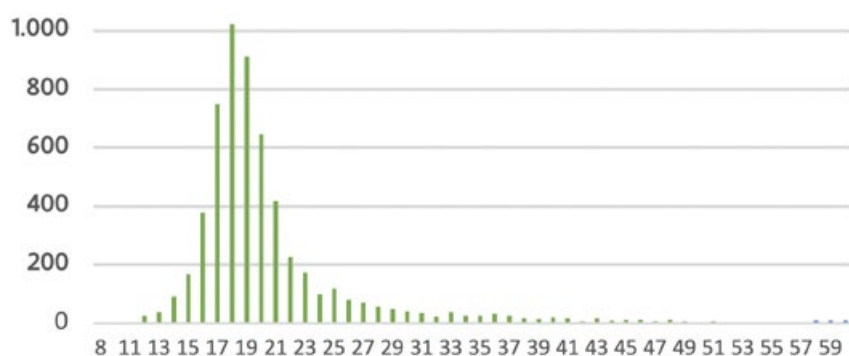

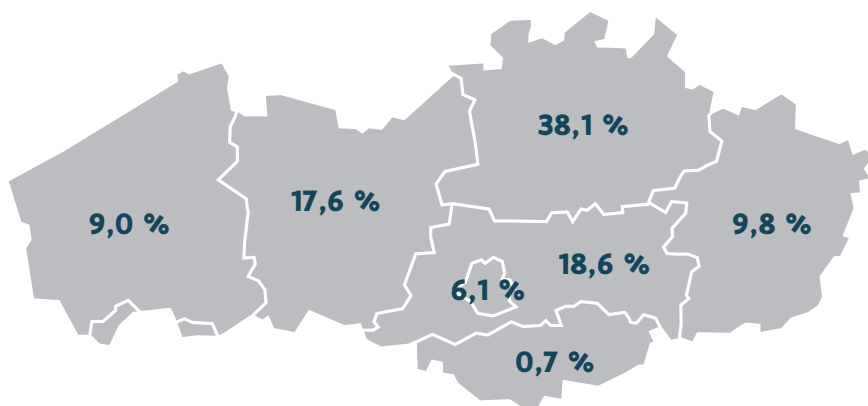
Kandidaten

Het aantal kandidaten dat aan minstens 1 examen deelnam in 2018 is ten opzichte van 2017 nagenoeg stabiel gebleven. Het aantal kandidaten dat zich voor het eerst inschreef bij de Examencommissie is echter gedaald met 11% en zit nu iets boven het niveau van 2015. Daarmee komt er een einde aan de stijgingen van 2016 en 2017. Oorzaak is het nieuwe examenprogramma in bso.

LEEFTIJD

WOONPLAATS KANDIDATEN

ACTIEVE KANDIDATEN

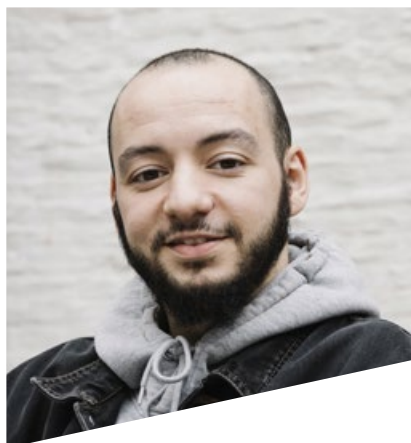
5.738

3.004

2.734

**Youssef
El Kaouakibi**

Youssef El Kaouakibi behaalde onlangs zijn diploma. Maar beschouw dat niet als het startpunt van zijn toekomst. Daarvoor heeft hij op zijn vijftiengste al te veel bereikt. Hij is CEO van T.O.D. Netwerk, choreograaf en radio dj. Hij is de stem van Spiderman in de Nederlandstalige versie van Spider-Man: Into the Spider-Verse.

"Ik stopte na m'n zesde jaar elektriciteit met school. Die richting was ik een beetje ingeduwde door de leerkrachten na de eerste twee jaren. Ik zat in de A-stroom, was supersterk op taalgebied, maar minder in wiskunde. Het verdict was BSO, in plaats van in me te geloven en me verder te steunen in waar ik wél goed in was. Elektriciteit leek op dat moment een degelijke keuze, een job met zekerheid, maar echt graag heb ik dat nooit gedaan.

Toen op m'n vijftiende mijn creativiteit boven kwam drijven, werd het alleen maar moeilijker om door te zetten. Resultaat: ik zag het nut niet meer van verder te studeren in een richting waar ik later toch niets mee ging doen, stopte met school en begon aan m'n eigen weg te timmeren.

Die eigen weg lag eigenlijk al vast. Ik schreef me in bij de Examencommissie en combineerde dat met de ontwikkeling van mijn creatieve carrière. De keuze voor de Examencommissie leek op dat moment logisch. Enerzijds was het voor mijn ouders belangrijk om een diploma te hebben. Maar ik wilde vooral ook voor mezelf bewijzen dat ik het wél kon, dat het niet aan mij lag, maar dat ik me gewoon niet thuis voelde in het huidige onderwijssysteem.

Dat deed ik. Ik behaalde mijn diploma én mijn carrière draait op volle toeren. Het onderwijssysteem van nu is niet voor iedereen gemaakt. Ik zeg dat zeker niet om mensen aan te moedigen de school te verlaten. Zeker niet. Ik deed het gewoon op de manier die bij mij past!"

Studierichtingen

We nemen in onze cijfers alleen de kandidaten op die zich in 2018 voor het eerst inschreven. Kandidaten die in de loop van het jaar zijn overgestapt naar een andere studierichting komen niet voor in de cijfers. Ook kandidaten die geslaagd zijn in de eerste of tweede graad en in de loop van het jaar doorgestroomd zijn naar de volgende graad zitten niet in het overzicht.

EERSTE GRAAD

ONDERWIJSVORM	STUDIERICHTING	AANTAL	%
A-stroom	Moderne wetenschappen	87	100%

TWEEDE GRAAD

ONDERWIJSVORM	STUDIERICHTING	AANTAL	%
aso	Economie	34	26%
	Humane wetenschappen	37	28%
	Latijn	9	7%
	Wetenschappen	53	40%
bso	Kantoor	52	100%
kso	Beeldende en architecturale kunsten	6	100%
tso	Handel-talen	37	100%

DERDE GRAAD

ONDERWIJSVORM	STUDIERICHTING	AANTAL	%
aso	Economie-moderne talen	142	13%
	Economie-wetenschappen	27	2%
	Economie-wiskunde	70	6%
	Humane wetenschappen	531	48%
	Latijn-moderne talen	25	2%
	Latijn-wetenschappen	15	1%
	Latijn-wiskunde	16	1%
	Moderne talen-wetenschappen	40	4%
	Moderne talen-wiskunde	9	1%
	Wetenschappen-wiskunde	234	21%
bso	Kantoor-kantooradministratie en gegevensbeheer	548	74%
	Kantoor-logistiek	191	26%
kso	Beeldende vorming	37	69%
	Muziek	17	31%
tso	Farmaceutisch technisch assistent	54	5%
	Fotografie	57	5%
	Handel	306	29%
	Lichamelijke opvoeding en sport	86	8%
	Onthaal en public relations	121	12%
	Secretariaat talen	148	14%
	Sociale en technische wetenschappen	271	26%

Een competentiegericht examenprogramma in bso

De hervorming in bso heeft een grote verschuiving teweeggebracht. Kandidaten kiezen in de derde graad veel vaker voor aso of tso. Ze hebben doorgaans weinig of geen werkervaring en willen zo snel mogelijk gaan verder studeren. In dat geval is bso geen goede keuze want dat diploma moet een vlotte doorstroom naar de arbeidsmarkt garanderen.

Kandidaten in bso leggen niet alleen algemene vakken af maar moeten ook voldoende relevante praktijkervaring hebben. In het nieuwe examenprogramma bewijzen ze die met een portfolio. Pas als dat goedgekeurd is, mogen ze deelnemen aan de assessments. Die uitgebreide praktijkproeven toetsen de arbeidsmarktcompetenties van de kandidaat.

Walter Ceulers

Walter Ceulers is een van de eerste kandidaten die een diploma behaalde in het nieuwe examenprogramma van de studierichting Kantoor-kantooradministratie en gegevensbeheer.

Hij had geen makkelijke jeugd, verliet de schoolbanken zonder diploma maar bouwde een mooie carrière uit in de commerciële sector. Na 29 jaar hard werken besloot hij om zijn leven een nieuwe wending te geven. Met het diploma wil hij een job bij de overheid. Liefst bij een OCMW of een andere job met een sociale dimensie. Maar ook verder studeren en leraar worden behoort tot de mogelijkheden.

En toen koos je ervoor om alsnog een diploma te behalen bij de Examencommissie. Waarom?

“Dat is altijd een gemis gebleven in mijn leven en telkens het op een arbeidsplaats wat moeilijker ging denk je toch steeds aan wat er zou kunnen mislopen en aan het feit dat je enkel je ervaring hebt om op terug te vallen en geen papieren. De commerciële sector waarin ik zat is denk ik ook de enige sector waar je een carrière kan uitbouwen zonder papieren, alleen moet je wel vierdubbel zo hard bewijzen dan iemand met papieren.

Vanwaar de keuze voor de studierichting Kantoor-kantooradministratie en gegevensbeheer?

Ik heb eerder een beroepsopleiding Administratie en Gegevensbeheer bij de VDAB gevolgd en werkte de voorbije jaren in een kantooromgeving. Dat heeft me doen besluiten om voor deze richting te kiezen. Ik was leidinggevende op kantoor en kon me dus wel een goed beeld vormen van de taken en verantwoordelijkheden van een kantoorbediende.

Een portfolio samenstellen over je praktijkervaring was dus een makkelijke opdracht?

Dat was toch meer onderzoek- en denkwerk dan verwacht. Op zich is het geen moeilijke opdracht maar je moet wel zeer gedetailleerd te werk gaan. Mijn eerste portfolio was dan ook niet goedgekeurd. Voor mijn tweede beurt ben ik echt mensen moeten gaan opzoeken voor wie ik vroeger werkte. Om hun getuigenissen te kunnen verkrijgen. Ook samenvatten wat je verantwoordelijkheden waren is niet simpel gezien mijn taken over de jaren heen zo divers waren.

Had je die ervaring nodig voor het afleggen van de assessments?

Zonder enige ervaring in een kantooromgeving raak je volgens mij niet door de assessments. Veel van de taken die ik moest uitvoeren had ik tijdens mijn carrière wel al eens tegen gekomen. Ik vind het dan ook zeer nuttig dat ervaring bewezen moet worden voor je mag deelnemen. Je hebt veel meer slaagkans.

Je traject verliep zeer vlot. Wat was je drijfveer?

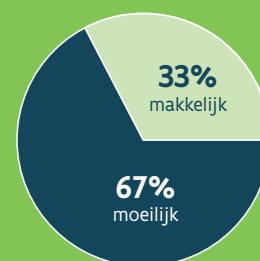
Hoe schoolmoe ik vroeger ook was, des te gemotiveerder was ik nu. Ik keek er telkens naar uit om mijn examens te komen afleggen. Het was wel een zwaar jaar want ik ben al 30 jaar van de schoolbanken af. Het was dus werkelijk alles opnieuw gaan instuderen wat ik vroeger ooit gezien had. De vakfiches zijn wel een grote meerwaarde daar je deze echt als leidraad kan gebruiken om je leerstof op te gaan zoeken.”

Examens

In 2018 organiseerden we 51.352 examens. Daarvan werden er 35.608 effectief afgelegd. Dat wil zeggen dat 70% van alle examens werkelijk plaatsvond. Bij de overige 30% kwamen de kandidaten niet of te laat opdagen of schreven ze zich te laat uit voor het examen. Uitschrijven mag maar tot 7 dagen voor een examen.

Ik vind de examens

DIGITALE EXAMENS

28.788

SCHRIFTELIJKE EXAMENS

6.789

PRAKTIJKEXAMENS

1.293

MONDELINGE EXAMENS

12.270

ASSESSMENTS

59

GECOMBINEERDE EXAMENS
SCHRIFTELIJK/DIGITAAL

2.153

“Er is vrij veel meerkeuze en dat maakt het meestal makkelijker. Omdat je de kennis minder paraat moet hebben. Je moet ook goed met bronnen kunnen werken. Op die manier vind ik dat de Examencommissie de werkelijkheid weerspiegelt, waar je informatie overal moet kunnen opzoeken en verifiëren, maar ook analyseren en verwerken.”

Floor, 15 jaar, derde graad Sociale en technische wetenschappen,

“Als je voor je examen geleerd hebt valt het wel mee. Natuurlijk blijft een vak waar je het vroeger al moeilijk mee had nog steeds lastig. Voor mij is dat Frans, was best wel stressen.”

Katy, 36 jaar, derde graad Kantoor-kantooradministratie en gegevensbeheer

“Ik zou eigenlijk willen zeggen: zoals het moet. Ze zijn natuurlijk moeilijk, maar dat is de bedoeling van een examen. Ik vind het niveau perfect.”

Lotus, 16 jaar, derde graad Humane wetenschappen

“De voorbereiding is echt niet gemakkelijk: alles alleen doen, keuzes maken wat ik wel of niet moet of ga leren, discipline hebben om 's morgens op tijd op te staan en om geen onnodige vakantie te nemen. Je moet je dag goed kunnen inplannen en dat gaat meestal gepaard met stress omdat ik ook nog ga werken, sporten en veel met muziek bezig ben. Maar op zich zijn de examens niet moeilijk als ik mijn leerstof voldoende kende. Omdat ik een talenrichting volg, ligt de lat voor talen wel hoog vind ik.”

Fanny, 16 jaar, derde graad Secretariaat-talen

“Soms is het moeilijk in te schatten wat je allemaal moet kunnen of kennen. Vooral taalvakken in moderne talen bijvoorbeeld. Ook zijn examens veel meer gericht op toepassen dan die in de school. Voor mensen die beter zijn in theorie is dit een groot nadeel.”

Rachel, 17 jaar, Moderne talen-wetenschappen

“Het is wettens aan de manier van vragen stellen, die is helemaal anders dan in een schoolcontext. En vooral wiskunde is zeer moeilijk, hiervoor behaalde ik al 3 keer een buis terwijl ik er hard voor studeerde. Nu zit ik in de moeilijkste fase, alle vakken zijn afgelegd en geslaagd. Enkel wiskunde moet ik nog overdoen. Mezelf motiveren en de moed niet verliezen is de grootste uitdaging.”

Thibault, 18 jaar, derde graad Humane wetenschappen

“De examens gaan steeds over veel grotere stukken leerstof dan op school, wat het moeilijk maakt om te bepalen hoe gedetailleerd je alles moet kennen.”

Emma, 17 jaar, derde graad Wetenschappen-wiskunde

“Examens zijn in het algemeen moeilijk. Examencommissie is zeker niet iets makkelijks of chills maar zo lang je je goed voorbereidt is het zeker haalbaar.”

Onur, 17 jaar, derde graad Kantoor-kantooradministratie en gegevensbeheer

57% Het gemiddelde slaagpercentage ligt een stuk lager dan de voorbije jaren en is volledig te wijten aan een sterke daling van de slaagkans in de derde graad.

Een voor de hand liggende verklaring is de hervorming in bso die sterk gericht is op een betere profilering richting arbeidsmarkt. Kandidaten die willen verder studeren kiezen nu sneller voor een studierichting in aso of tso maar hebben duidelijk meer examenbeurten nodig om te slagen.

EERSTE GRAAD

ONDERWIJSVORM	AANTAL EXAMENS	SLAAGPERCENTAGE
A-stroom	632	75%

TWEEDE GRAAD

ONDERWIJSVORM	AANTAL EXAMENS	SLAAGPERCENTAGE
aso	910	62%
bso	398	73%
kso	34	68%
tso	292	60%
TOTAAL	1.634	64%

DERDE GRAAD

ONDERWIJSVORM	AANTAL EXAMENS	SLAAGPERCENTAGE
aso	11.045	48%
bso	11.811	68%
kso	540	73%
tso	9.946	51%
TOTAAL	33.342	57%

Diploma's en getuigschriften

We reikten in totaal 1321 diploma's en getuigschriften uit.

GETUIGSCRIFTEN

75

DIPLOMA'S

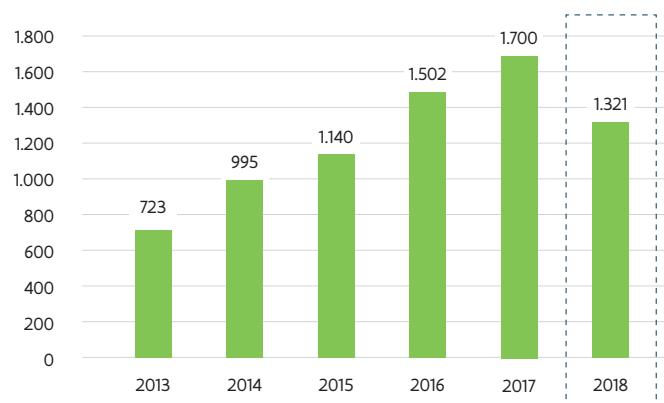
1.246

TOTAAL STUDIEBEWIJZEN

1.321

Voor het eerst in jaren reikten we minder diploma's uit. Hoewel we nauwelijks minder kandidaten hebben. We stellen vast dat kandidaten langer over hun traject doen.

In de derde graad bso is de praktijkervaring die we vragen de factor die voor vertraging zorgt. Jonge kandidaten hebben die ervaring doorgaans niet of onvoldoende, wat hun traject langer maakt.

In aso en tso hebben de kandidaten meer examenbeurten nodig om te slagen. De makkelijkere weg naar een diploma via bso bestaat niet meer. Jongeren die willen verder studeren kiezen niet langer voor bso maar bewust voor aso en tso. Maar dat heeft dus een duidelijk effect op de slaagkans.

59% van de kandidaten die zich in de loop van de voorbije 4 jaar inschreven en minstens één examen aflegden, heeft onder-tussen een diploma of getuigschrift behaald.

MARINA VAN BERGEN

Verantwoordelijke vrijstellingen

“Examencommissie is zelfstudie en dat is niet altijd voor alle vakken even evident. Het gebeurt regelmatig dat kandidaten hun examenprogramma vrij vlot afwerken tot ze op een vak stoten dat maar niet lukt. We raden dan vaak aan om enkele modules in het volwassenenonderwijs te volgen. De begeleiding van een leerkracht kan het verschil maken. Behaalt de kandidaat een deelattest in het volwassenenonderwijs, dan geven wij een vrijstelling. Soms is de combinatie de beste oplossing.”

Vrijstellingen

We geven vrijstellingen aan kandidaten die niet geslaagd waren in het laatste jaar secundair onderwijs en een C-attest behaalden. Of aan wie een deelattest of deelcertificaat behaald heeft in het volwassenenonderwijs. Ook vakken in het hoger onderwijs kunnen vrijstellingen opleveren als de inhoud voldoende overeenkomt met de onderwijsdoelen van het secundair onderwijs.

VRIJSTELLINGEN	aso	bsc	kso	tso
aanvragen	1.475	645	94	2.073
toekenningen	69%	23%	35%	47%

Ondersteunende maatregelen

Kandidaten kunnen ondersteunende maatregelen aanvragen op basis van een attest. Als de aanvraag is goedgekeurd, krijgt de kandidaat de maatregelen die hem kunnen helpen om het examen even vlot te kunnen maken als elke andere kandidaat. Inhoudelijk wijzigen we niets aan de examens. De meeste kandidaten die ondersteuning vragen hebben dyslexie of dyscalculie. Maar ook een fysieke beperking of medische aandoening kan een goede reden zijn om extra ondersteuning te bieden.

FILIP MOENS

Verantwoordelijke ondersteunende maatregelen

KANDIDATEN
240

EXAMENS
2.019

“In het nieuwe examencentrum hebben we heel wat zaken standaard ter beschikking voor iedereen: een groot computerscherm, een concentratiehoek, een woordenboek, spellingcheck en rekenmachine op elke examencomputer. Zo kunnen we grotendeels inclusief werken en moeten kandidaten niet telkens om ondersteuning vragen of in een aparte examencategorie plannen.”

Examen op afstand

Belgen die in het buitenland wonen, kunnen na goedkeuring door ons schriftelijke examens afleggen in een kantoor van Flanders Investment & Trade (FIT) of Buitenlandse Zaken (BZ). Voor digitale examens hebben we proctorexamens die kandidaten van thuis uit afleggen. Uiteraard met de nodige controle op fraude door een firma die erin gespecialiseerd is. Ook kandidaten die ernstig ziek zijn en daardoor onmogelijk naar Brussel kunnen komen, komen in aanmerking voor proctor.

PROCTOR

26

KANTOOR
FIT OF BZ

4

GESLOTEN
INSTELLING

48

BART BELLON

Coördinator
planning & organisatie

We hebben jarenlang graag en goed gewerkt in het examen­centrum in Anderlecht, maar nu we met het examen­centrum en de administratie in 1 huis zitten, staan we veel dicht­er bij de kandidaten en kunnen we sneller ingrijpen als er problemen zijn.

Een nieuw examen­centrum

Kandidaten leggen sinds september examen af in het professioneel uitgeruste examen­centrum in het Consciencegebouw. Er is elke halve dag plaats voor 180 kandidaten. We hebben 4 examen­ruimtes voor digitale en schriftelijke examens, 2 lokalen voor de assessments en een voorbereidingsruimte en 8 cockpits voor mondelinge examens. Zo hebben we voldoende ruimte en technische middelen om kwaliteitsvol en op grote schaal te toetsen.

Een historische proclamatie

Voor het eerst reikte een onderwijsminister diploma's uit aan kandidaten van de Examen­commissie. Dat gebeurde op 19 september ter gelegenheid van de officiële opening van het nieuwe examen­centrum in het Consciencegebouw in Brussel.

15 kandidaten kregen een diploma uit handen van minister Crevits, die haar bewondering voor het doorzettingsvermogen van de gediplomeerden duidelijk liet merken. Ze benadrukte het belang van schoollopen maar erkende ook dat er goede redenen kunnen zijn om het diploma op een heel andere manier te behalen. De kandidaten waren terecht trots. En gingen niet naar huis zonder selfie en handtekening van de minister.

Teo Stanciu kiest voor de combinatie van huisonderwijs en Examencommissie en heeft de eerste graad afgerond.

“Ik wil tijd sparen om dagelijks intensief muziek te oefenen en studeer daarom op eigen tempo.

Ik hang dit getuigschrift in mijn kamer op en ga verder met de tweede en derde graad. Ik wil later naar de universiteit om geneeskunde te studeren.”

Eva Baeyens behaalde het getuigschrift van de eerste graad via huisonderwijs.

“Mijn broer is mijn voorbeeld. Hij studeert met succes voor burgerlijk ingenieur. Ik deel zijn ambitie en wil later zeker ook verder studeren.”

Julie Everix kon door een ernstige ziekte 2 jaar lang niet naar school.

“Ik wilde vooruit kunnen kijken ondanks mijn ziekte en afstuderen met mijn leeftijdsgenoten.

Nu studeer ik Pedagogische wetenschappen aan de universiteit. En wie weet werk ik ooit nog op het ministerie van Onderwijs.”

Elyane Boeykens heeft een passie voor tennis en wil er haar beroep van maken.

“Kiezen tussen trainen en naar school is moeilijk. Zeker als je het diploma op zak wil hebben. Dat is me gelukt door de derde graad bij de Examencommissie af te werken. Nu kan ik nog alle kanten uit.

Ik ben al een opleiding tot tennis-trainer aan het volgen.”

Tarik El Yagoubi was de school beu na 2 C-attesten.

“Ik heb de kans genomen om thuis op mijn eigen tempo te studeren en ondertussen een jaar in te halen.

Ik ben begonnen aan een studie psychologie aan de universiteit.”

Simon Valente wilde voorrang geven aan de muziek.

Het flexibel plannen van de examens maakte de combinatie met mijn muzikale activiteiten mogelijk. Ik wil muzikant worden maar moest van mijn ouders wel een diploma behalen.

En dat is maar goed ook want ik ben geslaagd voor de ingangsproof van het conservatorium en studeer nu verder.”

Medewerkers

We hebben een vast team van **48 medewerkers**, maar ook een uitgebreid netwerk van **225 externe medewerkers**. Ze zijn onontbeerlijk voor de organisatie van alle examens en brengen expertise in huis vanuit heel wat Vlaamse scholen en centra voor volwassenenonderwijs.

VASTE MEDEWERKERS

- 48 vaste medewerkers

EXTERNE MEDEWERKERS

- 49 Toetsontwikkelaars
- 93 Examinatoren
- 72 Toezichters
- 121 Correctoren

BRAM BORN

Coördinator toetsing

We zorgen ervoor dat we het hele jaar door examens kunnen afnemen. Die examens moeten betrouwbaar zijn en moeten de onderwijsdoelen evenwichtig toetsen.

We hebben een uitgebreid netwerk van 225 externe medewerkers met heel wat onderwijservaring. Ze stellen examenvragen op, ontwikkelen beoordelingsmodellen, screenen examenvragen en nemen mondelinge examens en praktijkexamens af.

AHOVOKS

AGENTSCHAP VOOR HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS,
KWALIFICATIES & STUDIETOELAGEN

Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
examencommissiesecundaironderwijs.be